DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PEYGAMBERİMİZİN HAYATI 7

EN GÜZEL ÖRNEK PEYGAMBERİMİZ

Neler Öğreneceğiz?

1. Peygamberimizin İbadet Hayatı
2. Peygamberimizin Hayatında Ramazan ve Oruç
3. Peygamberimizin Giyim Kuşam Adabı
4. Peygamberimizin Nezaket ve Hilmi
5. Bir Hadis Öğreniyorum

- **İbadet denince ne anlıyorsunuz?**

1. Peygamberimizin İbadet Hayatı

İbadet

Kelime anlamı:
Boyun eğmek, itaat etmek, kul olmak.

Dinî anlamı:
İnsanın kendisini yoktan var eden ve ona türlü nimetler veren Rabbine karşı sevgi, saygı ve bağlılığını gösteren duygu, düşünce ve davranış biçimleridir.

- İnsanın bu dünyada varoluş amacı Allah'ı tanımak ve O'na en güzel şekilde kulluk etmektir.

Rabbimiz buyuruyor ki:

- "Ben insanları ve cinleri ancak bana kulluk (ibadet) etsin diye yarattım."

(Zâriyât suresi 56. ayet.)

- İbadetlerle ilgili konular Kur'an-ı Kerim'de genel olarak belirtilmiştir.

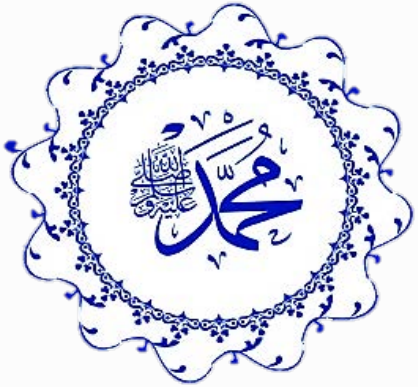

- İbadetlerin uygulanması ve detaylar ise Peygamber Efendimiz tarafından gösterilmiştir.

https://dogm.meb.gov.tr/
http://dogm.eba.gov.tr

Rabbimiz buyuruyor ki:

- "Namazı kılın, zekâtı verin ve rükû edenlerle beraber rükû edin."

(Bakara suresi, 43. ayet.)

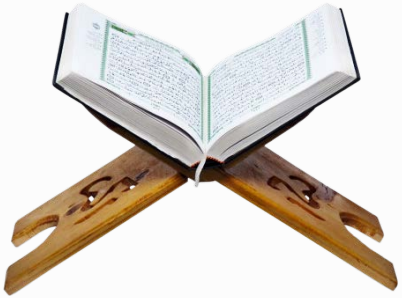

https://dogm.meb.gov.tr/
http://dogm.eba.gov.tr

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "... Beni nasıl namaz kılıyor görüyorsanız siz de öylece kılın..."

(Buhârî, Ezan, 18.)

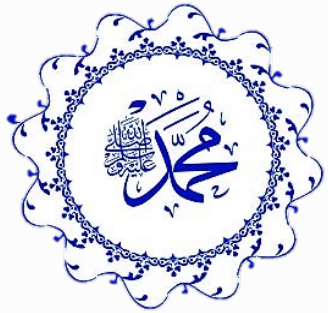

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Allah'ım! Seni zikretmek, sana şükretmek ve sana güzelce ibadet etmekte bana yardım et."

(Ahmed İbn Hanbel, Müsned, C 2, s. 299.)

- Peygamberimiz, Allah'a ibadet etmeyi çok severdi.
- O, Allah'ın rızasını kazandıracak her eylemi ibadet olarak değerlendirirdi.
- Kulluğun hayatın tüm alanlarına yayılan bir eylem olduğunu bizlere de o öğretmiştir.

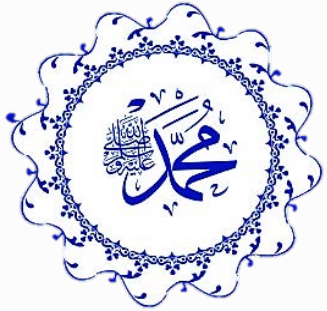

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Her iyilik bir sadakadır; kardeşine güler yüz göstermen sadakadır, iyiliği emredip kötülükten sakındırman sadakadır, görme engelliye yardımcı olman, yoldaki taş ve dikeni kaldırman sadakadır."

(Buhârî, Edeb, 33; Tirmizi, Birr, 36.)

Peygamberimiz;

İnsanlar arasında adaletle hüküm vermeyi

İyiliği tavsiye edip kötülükten men etmeyi

Karşılaştığı kimseye selam vermeyi

Eziyet veren bir engeli yoldan kaldırmayı

Ailesinin rızkını temin etmek için çalışmayı

ibadetler arasında saymıştır.

Peygamberimiz ibadetlerini "ihsan" bilinciyle yapardı.

İhsan:

Allah'ı her an görüyormuş gibi ibadet etmek, her ne kadar biz O'nu görmesek de O'nun bizi her zaman gördüğü şuuruyla hareket etmektir.

Peygamberimizin dengeli bir ibadet hayatı vardı.

O, gecenin bir kısmında uyumuş, bir kısmında kalkıp namaz kılmış,

gündüzleri oruç tutmuş, ashabına orucu tavsiye etmiş ama Ramazan ayı dışında hiçbir ayın tamamını oruçlu geçirmemiştir.

- Peygamberimiz kişilerin üzerinde; nefsinin, ailesinin ve misafirlerin hakları olduğunu vurgulamıştır.
- Bu hususu ihmal etmemeleri gerektiğini sahabeye tavsiye ederek itidalli olmalarını istemiştir.

İtidal:

Duygu, düşünce, ahlak ve davranışlarda dengeli olmak; aşırılıktan da ve gevşekliklerden de uzak orta bir yol ve yöntem benimsemektir.

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "...Şunu iyi bilin ki, aranızda Allah'tan en çok korkanınız ve O'ndan en çok sakınanınız benim. Bununla birlikte ben bazen oruç tutar, bazen tutmam. Hem namaz kılarım hem de uyurum. Kadınlarla da evlenirim. Kim benim sünnetimden yüz çevirirse benden değildir!"

(Müslim, Nikah, 5.)

- Peygamberimize, Allah'ın en çok sevdiği amel hangisidir? diye soruldu. O, *"Az da olsa devamlı olanıdır."* buyurdu.

(Buhârî, Rikâk, 18.)

- Peygamberimiz namaz ibadetini "dinin direği" olarak nitelemiş ve bu ibadete büyük önem vermiştir.
- Savaş gibi zorunlu bir durum hariç namazlarını asla kazaya bırakmamıştır.

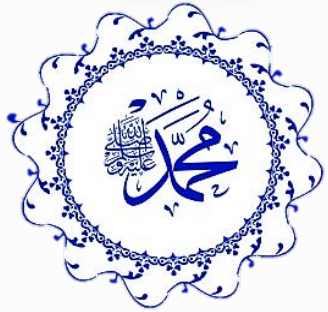

- Peygamberimize, "En hayırlı amel hangisidir?" diye sorulduğunda o; *"Vaktinde kılınan namazdır."* buyurmuştur.

(Müslim, İman,137.)

- Peygamberimizin kulluk hayatında orucun ayrı bir yeri vardır.
- O, oruç tutmayı çok sever ve Ramazan ayı dışında bazı günlerini oruçlu geçirirdi.
- Ramazan orucu farz kılınmadan önce Muharrem ayında oruç tutar ve ashabına orucu tavsiye ederdi.

Peygamberimizin hayatında çok önemli bir yeri olan ibadetlerden biri de infaktır.

İnfak:

Allah rızası için yapılan her türlü maddi ve manevi harcamaya denir.

- İslam'ın ilk yıllarında, Peygamberimiz ve eşi Hz. Hatice, bütün imkanlarını Allah rızası için harcamışlardır.

- Hicretten sonra Peygamberimiz'in maddi gelirleri arttığında ise ailesinin geçimine yetecek kadarını bırakmış, geri kalan malını suffe ashabına ve ihtiyaç sahiplerine dağıtmıştır.

- Hz. Aişe şöyle anlatıyor: "O, geceleyin kalkıp ayakları şişinceye kadar namaz kılardı. Bunun üzerine ona: 'Ya Resulallah! Senin geçmiş ve gelecek bütün hataların bağışlandığı hâlde niye böyle kendini yoruyorsun?' dedim." Allah Resulü: *"Allah'a şükreden bir kul olmayayım mı?"* diye buyurdu.

(Buhârî, Tefsir (Fetih), 2.)

- Allah Resulü ömründe bir kez yaptığı haccın dışında muhtelif zamanlarda umre de yapmış; bu ibadetin nasıl yapılacağını ashabına göstermiştir.

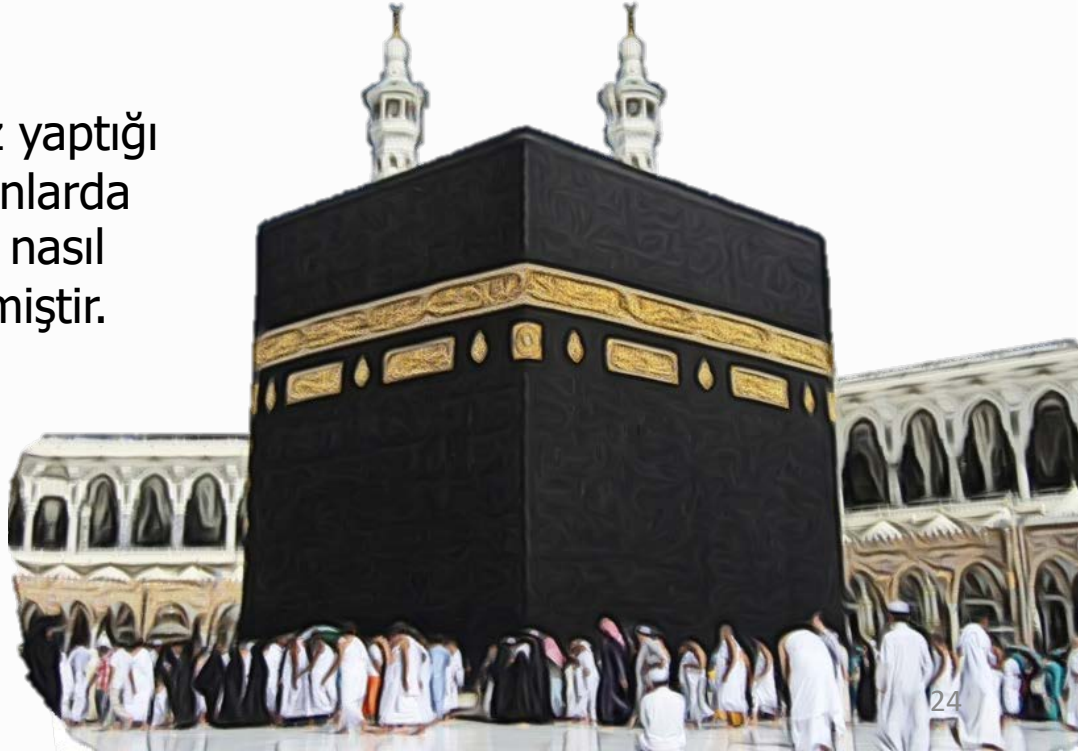

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Hac ile ilgili yapılması gerekenleri benden alınız (öğreniniz)."

(Ebu Dâvûd, Hac, 78.)

- "İki umre, aralarında işlenen günahlara kefarettir. (Allah tarafından) kabul gören haccın karşılığı ise ancak cennettir."

(Buhârî, Umre, 1; Müslim, Hac, 437.)

- Sözlükte "yaklaşmak, Allah'a yakınlığa vesile olan şey" anlamına gelen kurban, Peygamberimizin titizlikle yerine getirdiği ibadetlerden biridir.

Rabbimiz buyuruyor ki:

- "Şimdi sen Rabb'ine kulluk et ve kurban kes."

(Kevser suresi. 2. ayet.)

- "Onların etleri ve kanları asla Allah'a ulaşmaz. Fakat O'na sizin takvanız ulaşır..."

(Hac suresi, 37. ayet.)

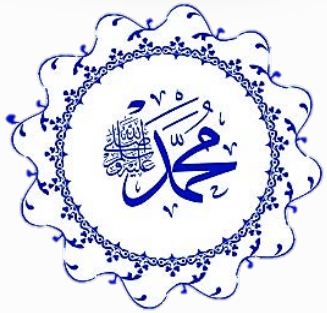

- Peygamber Efendimiz, Hz. Aişe'ye kestikleri kurbandan geriye ne kaldığını sorduğunda Hz. Aişe validemiz: "Sadece bir kürek kemiği kaldı." diye cevapladı. Bunun üzerine Efendimiz: *"Desene (Ey Âişe), bir kürek kemiği hariç hepsi (yani bütün infak ettiklerimiz) bizim oldu!"* buyurdu.

(Tirmizî, Kıyâme, 33.)

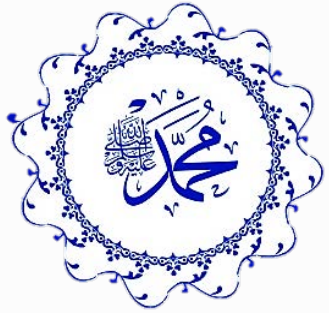

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Ey İnsanlar! Her sene, ev halkına bir kurbanlık ... borç olmuştur..."

(Ebu Dâvûd, Dahâyâ, 1.)

- Peygamberimiz ilim öğrenme ve öğretme konusuna da son derece önem vermiş ve bunu bizzat yaşantısıyla göstermiştir.

- O, Rabbimizin kendisine gönderdiği vahyi hem kendi hayatında uygulamış hem de ümmetine öğretmiştir.

Peygamberimiz buyuruyor ki:

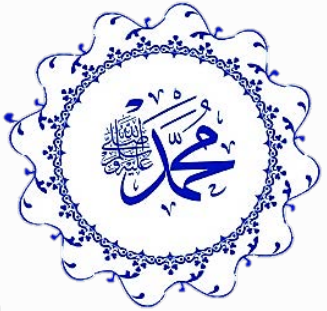

- "Ben bir öğretmen olarak gönderildim."

(İbn Mâce, Sünnet, 17.)

- "İlim öğrenmek için yolculuğa çıkan kimse, evine dönünceye kadar Allah yolundadır."

(Tirmizî, İlim, 2.)

- "Ya öğreten, ya öğrenen, ya dinleyen ya da ilmi seven/destekleyen ol, asla beşincisi olma, helak olursun!"

(Dârimî, Mukaddime, 26.)

- Peygamberimizin devamlı yaptığı ibadetlerden biri de Kur’an-ı Kerim okumaktı.
- O, yüce kitabımızı okurken ayetler üzerinde düşünerek ağır ağır, tane tane okurdu.
- Peygamberimiz, Kur’an’ı Kerim’i başkalarından dinlemeyi de severdi.

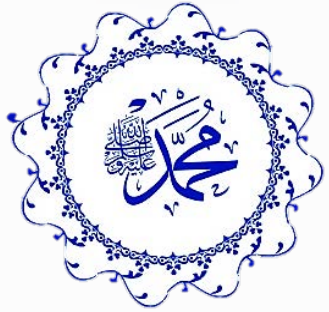

- Bir gece etkileyici bir sesle Kur'an-ı Kerim okunduğunu duyan Hz. Peygamber, sesin sahibi Ebu Musa el-Eş'arî'ye şöyle iltifat etmiştir: *"Dün gece senin okuyuşunu dinlerken keşke beni bir görseydin! Davud peygambere verilen güzel sesten sana da verilmiş."*

(Müslim, Müsâfirîn, 236.)

- Peygamberimizin namazı, orucu, zekâtı, haccı, umresi, duası, zikri ve tüm ibadetleri kulluk bilinciyle Rabbine gösterdiği derin saygı ve bağlılığın bir sonucudur.

- Zulmü engellemek, her zaman hakkın ve haklının yanında olmak da bir ibadettir.
- Peygamberimiz, Muhammedü'l-Emin olduğunda da, Muhammedün Resulullah olduğunda da daima hakkı söylemiş ve savunmuştur.

- Peygamberimiz günahlardan tövbe etmeye çok önem vermiştir.
- Kendisi günahsız olmasına rağmen günde yüz defa tövbe istiğfar ettiğini bildirmiştir.

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Allah'ım, sen Rabbimsin, senden başka ilâh yok. Beni sen yarattın; senin kulunum. Gücüm yettiğince sana verdiğim söz ve ahdim üzereyim. İşlediğim kusurların şerrinden sana sığınırım. Bana lütfettiğin nimetleri yüce huzurunda minnetle anar, günahımı itiraf ederim. Beni affet. Günahları bağışlayan ancak ve ancak sensin."

(Müslim, Zikr, 41; Buhârî, Da'avât, 2-3.)

- **Ramazan ayını sizce özel kılan hususlar nelerdir?**

2. Peygamberimizin Hayatında Ramazan Ve Oruç

Ramazan ayı;

oruç

Kur'an

iftar

fitre

teravih

ayıdır.

https://dogm.meb.gov.tr/
http://dogm.eba.gov.tr

Peygamberimiz Ramazan ayını ibadetlerle dolu dolu geçirirdi.

Gündüzleri oruç tutar, geceleri teravih namazı kılar ve sahura kalkardı.

Bu ayda Kur'an tilavetini arttırır ve fitre verirdi.

Hasta ve yaşlıları ziyaret eder, komşularıyla ve akrabalarıyla beraber iftar ederdi.

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Bir kimse inanarak ve mükâfatını Allah'tan umarak Ramazan orucunu tutarsa geçmiş günahları bağışlanır."

(Buhârî, Savm, 6.)

- "Oruç cehennemden koruyan bir kalkandır."

(Nesâî, Savm, 16.)

- "Her şeyin bir zekâtı vardır. Bedenin zekâtı da oruçtur."

(İbn Mâce, Sıyâm, 44.)

- Peygamberimiz iftara çok önem verirdi.
- O orucunu açmadan önce Allah için oruç tuttuğunu, O'nun nimetleriyle orucunu açtığını belirtir, anne ve babası başta olmak üzere tüm Müslümanlar için dua etmeyi asla ihmal etmezdi.

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Allah'ım! Senin için oruç tuttum, sana inandım ve senin verdiğin rızıkla orucumu açtım."

(Ebu Dâvûd, Savm, 22.)

- "Üç kişi vardır ki bunların duaları reddolunmaz. Bunlar, oruçlunun iftar vaktindeki duası, adil devlet başkanının duası ve bir de mazlumun duasıdır."

(Tirmizî, Da'avât 128, 130.)

- Peygamberimiz başkalarına iftar ettirmenin çok sevap olduğunu şöyle bildirmiş; inananların birbirine iftar ettirmelerini tavsiye etmiştir.

- Peygamberimiz genellikle hurmayla, hurma bulamaz ise su ile iftar ederdi.

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Bir oruçluya iftar veren kimseye, o oruçlunun sevabı kadar sevap verilir. Ancak o oruçlunun sevabından da bir şey eksilmez."

(Tirmizî, Savm, 82.)

- "İnsanlar iftarı acele yaptıkları sürece, hayır üzere devam etmiş olurlar."

(Buhârî, Savm, 45.)

- Peygamberimiz sahura kalkmayı ve sahurda bir şeyler yemeyi tavsiye etmiş; sahurda bereket olduğu müjdelenmiştir.

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Sahur yemeği yiyin, zira sahurda bereket vardır."

(Buhârî, Savm 20; Müslim, Sıyâm, 45.)

- Peygamberimiz, Ramazan ayına özgü olan teravih namazını aksatmadan kılardı.

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Şüphesiz Allah Ramazan orucunu farz kıldı. Ben de Ramazan gecelerini ihya etmeyi sünnet kıldım. Her kim inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek Ramazan'ı oruçla, gecelerini namazla ihya ederse annesinden doğduğu gün gibi günahlarından temizlenmiş olur."

(İbn Mâce, İkametu's-Salâ, 173; İbn Hanbel, Müsned, C 1, 191, 195.)

- Ramazan ayına mahsus ibadetlerden biri de fıtır sadakasıdır. Allah Resulü diğer adı da fitre olan fıtır sadakasını verirdi ve sahabilerine de vermeyi tavsiye ederdi.

- Peygamberimiz farz olan orucu Ramazan orucu dışında senenin pek çok gününü nafile oruçla geçirirdi. Bunlar:

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Ramazandan sonra en faziletli oruç, Allah'ın ayı Muharrem ayında tutulan oruçtur. Farz namazdan sonra da en faziletli namaz gece kılınan namazdır."

(Müslim, Sıyâm, 202-203.)

- "Her kim Ramazan orucunu tutar, sonra buna Şevval ayında altı gün daha eklerse bütün yıl oruç tutmuş gibi olur."

(Müslim, Sıyâm, 204.)

- Peygamberimiz ve inananlar için Ramazan ayı aynı zamanda Kur'an ayıdır.

- Ramazan ayına on bir ayın sultanı denmesi, Kur'an-ı Kerim'in bu ayda nazil olmaya başlamasındandır.

- Ramazan ayının en özel günü hiç şüphesiz Kadir gecesidir.
- Kadir gecesiyle ilgili Kur'an-ı Kerim'de müstakil bir sure bulunmaktadır.
- Bu surede Kadir gecesinin bin aydan daha hayırlı olduğu belirtilmektedir.

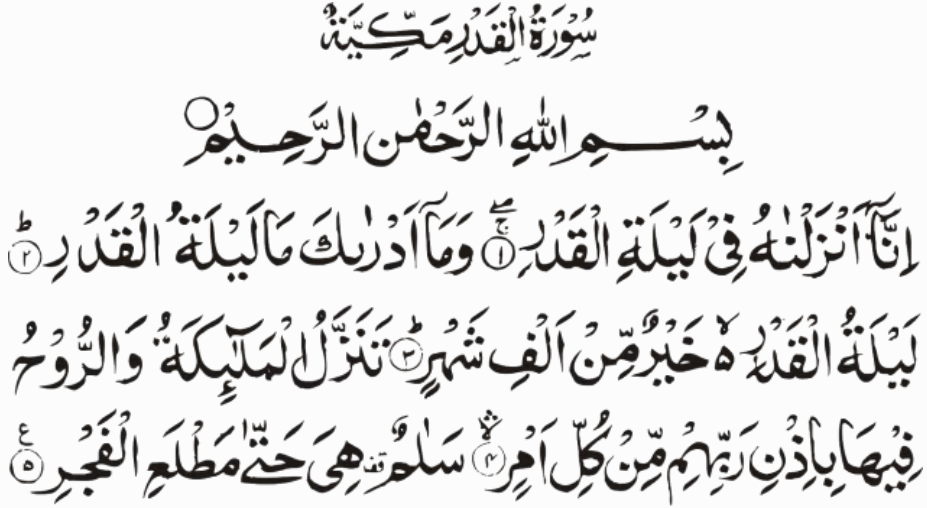
سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾
لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ
فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

Rabbimiz buyuruyor ki:

- "... Ramazan ayı; insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'an'ın indirildiği aydır..."

(Bakara suresi,185. ayet.)

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Kim faziletine inanarak ve mükâfatını Allah'tan bekleyerek Kadir gecesini ibadet ile geçirirse geçmiş günahları bağışlanır

(Buhârî, Fadl-Leyleti'l Kadr, 3.)

- Ramazan ayında camilerde karşılıklı Kur'an okuma geleneği olan "mukabele" yine bu ayda yapılan ibadetlerdendir.
- Peygamber Efendimiz her Ramazan ayında, indirilen Kur'an ayetlerini Cebrail (a.s.) ile karşılıklı okurdu.
- Ömrünün son Ramazan ayında mukabeleyi iki defa yapmıştır.

Peygamberimizin Ramazan ayının son on gününde yaptığı bir sünneti de itikâftır.

İtikâf:

Niyet ederek Cuma namazı kılınan bir mescitte, ibadet ve taatte bulunmak için belli bir süre kalmaktır.

Bu süre bir namaz vakti olabileceği gibi Peygamberimizin yaptığı gibi Ramazan'ın son on günü de olabilir.

- Peygamberimiz itikâf için mescidinde özel bir yer ayarlatmış, evi mescidin bitişiğinde olmasına rağmen bu özel bölümde Ramazanın son günlerini ailesinden ayrı olarak burada ibadetle geçirmiştir.

- Ebu Hureyre, Peygamberimizin itikâfını şöyle anlatır: "Nebî her Ramazan ayının son on günü itikâfa girerdi. Vefat ettiği senenin Ramazan'ında ise yirmi gün itikâfa girdi."

(İbn Mâce, Sıyâm, 58.)

- Ramazan ayı nimetlerin kıymetini bilip şükretmenin, bu nimetleri bölüşmenin ayıdır.
- Bu ay, toplu iftarlar ve teravih namazlarıyla birlik ve beraberlik mevsimidir.
- Bu ayın sonunda Müslümanların iki bayramından biri olan Ramazan bayramı kutlanır.

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Allah Teala size kutladığınız bu iki bayrama karşılık olarak daha hayırlısını, Ramazan Bayramı ile Kurban Bayramı'nı vermiştir."

(Nesâî, Iydeyn,1.)

- "Her kim Ramazan orucunu tutar, sonra buna Şevval ayında altı gün daha eklerse bütün yıl oruç tutmuş gibi olur."

(Müslim, Sıyâm, 204.)

- **Giyim kuşamda sizce nelere dikkat etmeliyiz?**

3. Peygamberimizin Giyim Kuşam Adabı

Adap kelimesi edep kelimesinin çoğulu olup "edepler" anlamına gelir.

Adap:

Bir toplumda örf, âdet ve kural hâlini almış iyi tutum ve davranışlar veya bunları kazandıran bilgi anlamına gelir.

Dinimizde örtünme/giyinme ile ilgili emirler genel olarak **tesettür** kavramıyla ifade edilir.

Tesettür:

İnsanın vücudunun belli yerlerini örtecek şekilde giyinmesi demektir.

İslam'da tesettür kadın erkek ayrımı olmaksızın tüm Müslümanlara farzdır.

Setriavret:

İslam dininde vücudun gösterilmemesi gereken mahrem yerlerin namazda ve namaz dışında örtülmesi demektir.

İslam Müslümanların giyim kuşamı konusunda genel çerçeveyi çizmiştir. Buna göre;

Erkekler diz ile göbek arasını; kadınlar ise el, yüz ve ayak dışındaki tüm vücudu örtmek zorundadır.

Kıyafetler vücut hatlarını belli edecek şekilde dar ve şeffaf olmamalıdır.

Rabbimiz buyuruyor ki:

- "Ey Âdemoğulları! Size ayıp yerlerinizi örtecek giysi, süslenecek elbise yarattık. Takva elbisesi, işte o daha hayırlıdır. Bunlar Allah'ın ayetleridir. Belki düşünüp öğüt alırlar."

(A'râf suresi, 26. ayet.)

- "Mümin erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. Bu davranış onlar için daha nezihtir. ...Mümin kadınlara da söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. (Yüz ve el gibi) görünen kısımlar müstesna, ziynet (yer)lerini göstermesinler. Başörtülerini yakalarının üzerine kadar salsınlar..."

(Nûr suresi, 30–31. ayetler.)

Peygamberimizin giyim kuşam adabı:

Elbiseleri sade, temiz, tertipli ve düzenlidir.

Kıyafeti abartıdan uzak ve zariftir.

Çok dikkat çekici kıyafetler ve ipekli elbise giymemiş; altından yapılmış eşya kullanmamıştır.

Saçı ve sakalı taralı ve bakımlıdır.

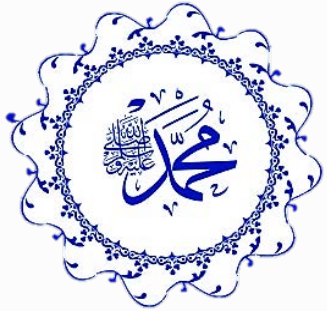

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Mütevazi giyinmek müminin özelliğidir."

(Ebu Dâvûd, Teraccül, 1.)

- "Şu iki şey (ipek ve altın) ümmetimin erkeklerine haram, kadınlarına helâldir."

(İbn Mâce, Libas, 19.)

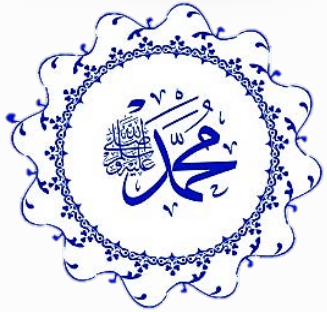

- Peygamberimiz görünüşünün düzenli ve tertipli olmasına çok önem verirdi. Evinden çıkarken ve insanların huzuruna gelirken elbisesine dikkat eder, sakal ve sarığını düzeltirdi. Kendisine neden böyle yaptığı sorulduğunda: *"Allah, kişinin kardeşlerinin yanına çıkarken (dış görünüşüne) özen göstermesini sever."* buyurmuştur.

(Müslim, Libas, 36.)

- Peygamberimiz giyim kuşam ile gösterişte bulunmayı ve kibirlenmeyi kesin olarak yasaklamıştır.

- Giysilerimizin, Allah'ın bize verdiği bir nimet olduğunu ve bunlarla kimseyi küçük görmememiz gerektiğini belirtmiştir.

Peygamberimizin Hırka-i Şerif'i.
Hırka-i Şerif Cami-İstanbul

- Resulullah yeni bir elbise, sarık, gömlek, vb. giydiği zaman, giydiği şeyin adını söyleyerek şöyle dua ederdi:

"Allah'ım! Hamd sana mahsustur. Bunu bana sen giydirdin. Senden bunu hayırlı kılmanı ve yapılışına uygun kullanmayı dilerim. Şerrinden ve yaratılış gayesi dışında kullanılmasının şerrinden de sana sığınırım."

(Ebu Dâvûd, Libas, 1.)

- Dinimiz tüm tavır ve davranışlarımızda orta yolu tutmamızı istemiş; giyim kuşam konusunda da aşırılıktan uzak olmamızı bizlere açıklamıştır.

- Müslüman kimse imkânları ölçüsünde iyi, güzel ve temiz giyinmeli; ancak modaya uyacağım diye gereksiz ve aşırı harcama yapmamalı, israftan kaçınmalıdır.

- İslam dini, kıyafetin genel prensiplerini belirlemiş, farklı coğrafyalar ve kültürlerde kullanılan kıyafetlere tesettüre uyulması kaydıyla yasak getirmemiştir.

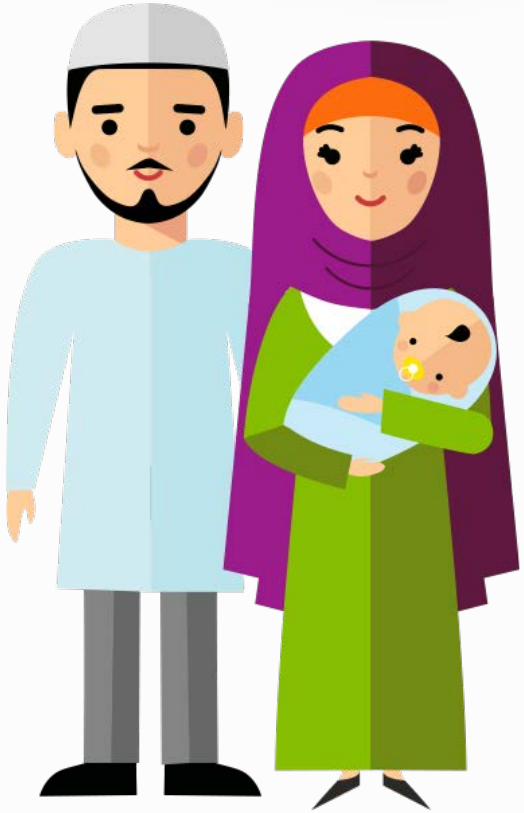

Rabbimiz buyuruyor ki:

- "Ey Âdemoğulları! Mescide her gittiğinizde güzel ve temiz giyinin..."

(A'râf suresi, 31. ayet.)

- Ebu'l-Ahvas (r.a.) babasından naklen diyor ki: "Üzerimde kötü bir elbise olduğu hâlde Resulullah'ın yanına gelmiştim. Bana: *"Senin malın yok mu?"* diye sordu. "Evet, var!" dediğimde: *"Hangi çeşit maldan?"* sorusunu yöneltti. "Her çeşit maldan Allah bana vermiştir." demem üzerine: *"Öyleyse Allah Teala sana bir mal verdiği vakit Allah'ın verdiği bu nimetin eseri senin üzerinde görülmelidir!"* buyurdu."

(Ebu Dâvûd, Libas, 1.)

- Peygamberimiz, diğer din mensuplarının inanç, sembol ve yaşantılarından uzak durulmasını istemiş; giyim kuşam konusunda da onlara benzemeyi yasaklamıştır.

- Giyim kuşamda, oturup kalkmada, konuşma ve davranışlarda erkeklerin kadınlara, kadınların erkeklere benzemelerini de kesin olarak yasaklamıştır.

- **Sizce nazik bir insanda olması gereken özellikler nelerdir?**

4. Peygamberimizin Nezaket Ve Hilmi

Peygamber Efendimiz yaşantısıyla nezaket ve hilmin en güzel örneklerini sergilemiştir.

Nezaket:

Başkalarına karşı saygılı ve incelikle davranmak, zarafet anlamlarına gelir. Nezaket sahibi insana nazik denir.

Hilm:

Sabırlı, temkinli, aklı selim ve ağırbaşlı olmak anlamlarına gelir. Hilm sahibi kimseye halim denir.

- Rabbimizin isimlerinden biri de el-Halîm'dir.

el-Halîm:

Suçluların cezasını vermeye gücü yettiği hâlde bunu yapmayan, onlar hakkında şefkatli davranan, ceza vermekte acele etmeyen.

- Cahiliye döneminde zulüm, saldırganlık ve barbarlık gibi olumsuz huy ve davranışlar çok yaygındı.
- Peygamberimiz de hayatı boyunca pek çok nezaketsiz davranışa maruz kalmıştır.
- Fakat o her zaman hilm sahibi olmuş; herkese karşı affedici, müsamahalı, nazik, şefkatli ve merhametli davranmıştır.

- Akıllı ve zeki insanlar aşırılıklara kaçmadan sorunları güzellikle hallederler.
- Öfke, nefret ve şiddeti seçen kimse tehlikelerle karşılaşır; İslam'ın kurduğu kardeşlik bağını zedeler.
- Peygamberimiz, Müslümanlar arasında nefrete yol açan her şeyi yasaklamıştır.

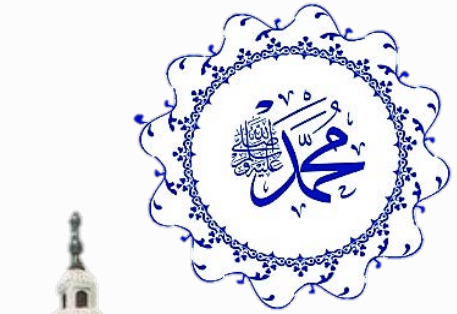

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Çirkin söz ve davranışların İslam'da hiç yeri yoktur. Müslümanlığı en iyi olan insanlar, ahlakı en güzel olanlardır."

(Ahmed b. Hanbel, Müsned, C 5, s. 100.)

- Kötülükleri iyilikle karşılayabilmek; nezaket, sabır, öfkeye hâkimiyet ve yumuşak huylulukla yani hilm ile mümkün olur.

- Peygamberimizin öfkesine hâkim olması, kendisine yapılan kötülükleri affedecek derecede sabır ve hilm sahibi olması onun üstün vasıflarındandır.

Rabbimiz buyuruyor ki:

- "İyilikle kötülük bir olmaz. Kötülüğü en güzel bir şekilde sav. Bir de bakarsın ki seninle arasında düşmanlık bulunan kimse sanki sıcak bir dost oluvermiştir."

(Fussilet suresi, 34. ayet.)

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "...Güçlü kimse insanları güreşte yenen değil, bilakis öfke anında kendisine hâkim olandır."

(Müslim, Birr, 106.)

- "Öfke şeytandandır, şeytan ise ateştendir. Ateşi su söndürür. Sizden biri öfkelendiğinde abdest alsın."

(Ebu Dâvûd, Edeb, 3.)

- Peygamberimiz hilm ve nezaketiyle düşmanlık ve nefrete sebep olabilecek münakaşalardan hayatı boyunca kaçındı.

- Kötülüğe kötülükle karşılık vermedi. Fakat zulme sessiz de kalmadı.

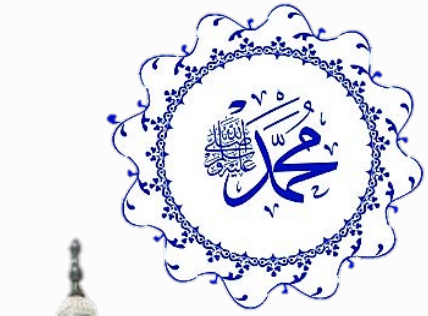

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "Kim bir kötülük görürse onu eliyle düzeltsin. Buna gücü yetmezse diliyle düzeltsin. Buna da gücü yetmezse kalbiyle reddetsin..."

(Müslim, İman, 78.)

- **Oruç tutmak size neler hissettiriyor?**

5. Bir Hadis Öğreniyorum

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "... Muhammed'in nefsi elinde olan Allah'a yemin ederim ki oruçlunun ağız kokusu, Allah katında misk kokusundan daha hoştur. Oruçlu için iki sevinç vardır: Birinci sevinci iftar vaktindeki sevincidir, diğeri de Rabbine kavuşup mükâfatını aldığı zamanki sevincidir."

(Müslim, Sıyâm, 164.)

- Peygamber Efendimiz Ramazan orucunun yanında nafile oruçlara da önem verirdi.
- Değişik zamanlarda pek çok nafile oruç tutmuştur.

- Bu durum da bize orucun Müslüman'ın hayatında önemli bir yeri olduğunu gösterir.

- **Bir kudsi hadiste Yüce Rabbimiz şöyle buyurmuştur:**

- " ... Oruç, yalnız benim içindir, doğrudan doğruya benim için yapılan bir ibadettir. Onun ecrini de ben veririm. Hâlbuki diğer güzel amellerin hepsi on misli ile ödenir."

(Müslim, İman, 78.)

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Peygamberimizin ibadet hayatını örneklerle açıklayınız.
2. Peygamberimizin oruç hakkındaki tutumunu açıklayınız.
3. Dinimizin giyim kuşamla ilgili tavsiye ve emirlerini açıklayınız.
4. Peygamberimizin hilm ve nezaketini örneklerle açıklayınız.

Cevaplayalım

1. **Peygamberimizin ibadet hayatıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez?</u>**

A) Tüm hayatını ibadet bilinciyle yaşardı.
B) İbadet hayatı tüm Müslümanlara örnektir.
C) O, ibadetlerini sadece Allah rızasını kazanmak için yapardı.
D) İbadetle meşgul olmaktan diğer işlerine zaman ayıramazdı.

2. İbadetlerin yapılış amacına yönelik olarak aşağıda verilen ifadelerden hangisi <u>doğru değildir?</u>

A) İbadetler kulluk vazifesidir.
B) Bazı ibadetlerin yeri ve zamanı vardır.
C) İbadetler Allah'a karşı bir şükür ifadesidir.
D) İbadetler kişilerin Allah katındaki değerini etkilemez.

3. Tesettürün ölçüsü erkeklerde ve kadınlarda değişmektedir. Genel olarak erkekleri diz ile göbek arasını, kadınların ise eli, yüzü ve ayakları dışındaki tüm vücudu örtmesi emredilmiştir.

Yukarıdaki bilgilerden tesettürle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz?</u>

A) Tesettür öncelikle kadınlara farzdır.
B) Kadın ve erkeklerin tesettürleri farklıdır.
C) Kadınların elleri ve yüzü tesettüre dâhil değildir.
D) Göbek ve diz kapağı arası erkekler için örtülmesi zorunlu kısımlardır.

4. Aşağıdakilerden hangisi hilm ahlakına uygun bir davranış <u>değildir?</u>

A) Kötülük edene iyilikte bulunmak
B) Ağırbaşlı, sakin ve sabırlı olmak
C) Öfkelenince kontrolü kaybetmemek
D) Düşünmeden acele kararlar vermek

5. Peygamberimiz, Ramazan ayına çok önem verir ve bu ayı ibadetle geçirirdi. Onun oruç ibadetiyle ilgili pek çok uygulaması yüzyıllardır Müslümanlar tarafından titizlikle yerine getirilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi Peygamberimiz Ramazan ayına ve oruç ibadetiyle ilgili uygulamalarından biri <u>değildir?</u>

A) Sahur yemeğine önem vermiştir.
B) Ramazan ayında itikafa girmiştir.
C) Ramazan geceleri teravih namazı kılmıştır.
D) Ramazan orucu dışında başka oruç tutmamıştır.

Hazırlayanlar
Kübra UZUN,
Hatice Büşra PAKSOY,
Furkan ÖZÜDOĞRU

Redaksiyon
Suna AKKURT

Tasarım
Faize ULUSOY,
Hanife KOYUTÜRK

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ